Cultuur in Ooststellingwerf

Een wandeling langs de velden

Cultuur in Ooststellingwerf

- Bijpraten over cultuur
- Wat is er, wat wordt er gedaan?
- Financiën / subsidies
- Culturele voorzieningen
- Samenwerking en samenhang
- Actuele ontwikkelingen, ambities en uitdagingen

Doe – agenda G: Iedereen doet en ontmoet

- Maatschappelijk effect: mensen maken gebruik van de sociale, culturele en sportinfrastructuur
- Indicator: mensen zijn tevreden met het aanbod aan sociale, culturele en sportinfrastructuur (gemeente faciliteert)
- Doel: er is een basis aan kunst- en cultuurvoorzieningen

Gemeentebegroting

Begroting Cultuur 2022		
Heemkunde (erfgoededucatie)	€	12.027
Muziekonderwijs (cultuureducatie)	€	278.902
Cultuurbevordering (diverse posten)	€	71.805
Bruisplek (cultuurbevordering)	€	35.000
Kunst en cultuurbeoefening (hafabra)	€	21.354
Kunstwerken, onderhoud buiten	€	9.171
Project Mader (beeldenroute)	€	7.500
Cultuurbehoud (taal en erfgoed)	€	48.395
Bibliotheek	€	573.746
Totaal	**€**	**1.057.900**

De basis: de bibliotheek Zuidoost Friesland (BZOF)

- BZOF is een basisbibliotheek conform de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (2015)
- Vijf wettelijk verplichte kernfuncties:
  - het ter beschikking stellen van kennis en informatie,
  - het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie,
  - het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur,
  - het organiseren van ontmoeting en debat en
  - het laten kennismaken met kunst en cultuur

Evaluatie Wsob en convenant overheden en bibliotheeksector 2020

- **Drie maatschappelijke opgaven**
- Bijdragen aan een geletterde samenleving: bevorderen geletterdheid en leesplezier
- Participatie in de (informatie)samenleving: digitale inclusie/digitaal burgerschap
- Leven lang ontwikkelen: blijvende inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling

Door BZOF vertaald in vier programmalijnen

I. Robuuste bibliotheek (vestigingen, ontmoetingsplekken)
II. Bijdragen aan de geletterde samenleving (Jeugd en Educatie)
III. Participatie in de (digitale) samenleving (basisvaardigheden en Leven Lang Ontwikkelen, IDO)
IV. Randvoorwaarden (organisatie, samenwerking, vrijwilligersbeleid)

BZOF in Ooststellingwerf

- Subsidie 2022: € 573.746,-
- Hoofdvestiging Oosterwolde
- Vestiging in Haulerwijk
- Biebpunt in Appelscha
- Leden 2021: 4.197 (ruim 13% van de inwoners)
  - 0 – 17 jaar: 2.600 leden
  - 18+ : 1.597 leden
- Toe naar een begroting die de activiteiten en resultaten van het bibliotheekwerk voor Ooststellingwerf beter benoemd.

Kunst & COO
Kunst- & CultuurOnderwijs Ooststellingwerf

De Basis: Kunsteducatie Kunst & COO

- Jongeren actief in aanraking brengen met kunst en cultuur door het geven van lessen en cursussen
- Subsidie € 278.902,- (niveau 2022)
- De subsidie wordt beschikbaar gesteld voor:
  - Het buitenschools onderwijs tot 23 jaar – de subsidie wordt in vier fases afgebouwd
  - Binnenschools onderwijs – via budgetbeheer per school en lessen
  - Vaste lasten

Kunst & COO
Kunst- & CultuurOnderwijs Ooststellingwerf

Binnenschools (PO)

- Een jaarlijks budget voor kunstlessen voor scholen. Vier disciplines: muziek, dans, theater, beeldende kunst
- Kunstlessen gegeven door gekwalificeerde vakdocenten
- Programma Wortels & Vleugels (duurzaamheideducatie)
- Veerkieker (erfgoededucatie en taol)
- Ontwikkeling en onderhoud van de leerlijn
- Organiseren schoolvoorstellingen (Muziek op Stapel, Noord Nederlands Orkest, Opera Spanga)
- Aanvraag en advies landelijke regelingen cultuureducatie
- Voor VO: deelname CJP programma

Kunst & COO
Kunst- & CultuurOnderwijs Ooststellingwerf

Buitenschools

- Leerlingen van muziekverenigingen
- Particulier onderwijs: instrumentaal, vocaal en theater en dans
- Jaarlijkse presentaties en studiedagen i.s.m. de Muziekfederatie en het Stellingwerf College

De basis: Cultuurbehoud: Stichting Stellingwarver Schrieversronte (SSR)

- SSR: instelling voor taal, literatuur, geschiedenis, volkenkunde en identiteit van de Stellingwerven.
- Nedersaksisch in Zuidoost Friesland
- Subsidie: € 26.785,- (niveau 2022):

De basis: SSR: subsidiedoelen

- Taalpromotie: het gebruik van het Stellingwerfs, en onder de aandacht brengen van de Stellingwerver streekcultuur en geschiedenis (de Ovend, Bergveldpries, samenwerking Nedersaksisch)
- Taaloverdracht / taalverwerving: het verder ontwikkelen en gebruik van het Stellingwerfs: lessen en cursussen (Heemkunde / de veerkieker)
- Cultuuroverdracht: bevorderen culturele identiteit irt gebruik en ontwikkeling van de taal (uitgaven over culturele identiteit, Stellingwarver dag)
- Organisatie en huisvesting SSR

Ontwikkelingen

- Tot 2022 Regeling Stellingwerfs, per 1 nov nieuwe koers
- Gemeentelijk subsidie uit de regeling beschikbaar stellen voor SSR, meer lokale regie
- Beter bereik, ook digitaal
- Bereik doelgroep jeugd / jongeren, ouderen, e.a. verbeteren
- Promotie Stellingwerven tbv toerisme
- Subsidieniveau wordt € 46.000,- per jaar
- Inhoud beleidsplan SSR past daarin, plannen rondom pand worden met belangstelling tegemoet gezien.

De Basis: cultuurbevordering stichting Kunstwerf

- Het stimuleren en organiseren van kunst- en cultuuruitingen in de gemeente:
  - Laagdrempelig
  - Vernieuwend
  - Verbindend
  - Aantrekkelijk (toerisme en daarmee economie)
- Vanuit de intrinsieke waarde van de kunst en cultuur
- Vanuit de maatschappelijke waarden van kunst en cultuur
- € 24.974,- subsidie (niveau 2022)

Stichting Kunstwerf: werkgroepen

- Filmwerf (filmhuisfilms)
- Cultuurwerf (lezingen kunst en cultuur)
- Alles rondom Taal (lezen en literatuur)
- Muziekwerf+ (muziekvoorstellingen)
- Kunstwerfplaats (beeldende kunst laten zien en zelf maken)
- 30 Vrijwilligers (verdeeld over de werkgroepen)
- Themamaand als verbindende factor

gemeente ooststellingwerf

De Basis: Cultuurbevordering
Stichting De Kortsluiting

- Stimuleren, inspireren en enthousiasmeren voor kunst-, cultuur- en met name muziek door:
- Het organiseren van veelal vrij toegankelijke en laagdrempelige evenementen en/of festivals organiseren.
- Ruimte geven aan talent en een springplank zijn voor talent.
- Samenwerking daarbij met andere organisaties daar waar mogelijk.
- Ontspanning en vertier voor elke leeftijdscategorie en doelgroep.

gemeente ooststellingwerf

De Basis:
Stichting De Kortsluiting

- Drie bestuursleden, vaste kern van 10 vrijwilligers en daarnaast zeker 100 vrijwilligers per jaar actief.
- Geen eigen locatie, benutten de locaties die de gemeente rijk is.
- bezoekersaantal varieert van 25 tot 1500 bezoekers bij evenementen.
- Subsidieniveau: € 5.000,- incidenteel, per 2023 € 10.000 voor vier jaar.
- Subsidie Fonds € 25.000,- voor aanschaf apparatuur.

De Basis: Cultuurbevordering Stichting Open Stal Oldeberkoop

- Jaarlijks culturele evenementen en exposities van kunst organiseren die het culturele leven in Oldeberkoop aantrekkelijk maken voor streekbewoners en cultuurbezoekers uit het hele land: door
- Kunstroute, (inmiddels 51E editie), vier weken in de zomer
- 9.000 bezoekers, 175 vrijwilligers en 600 vrienden
- Kwaliteitskunst
- Ca. 25 binnen- en buitenlocaties en ca. 45 kunstenaars
- Subsidie: € 5.623,- (2022)

De basis: Cultuurbevordering Stichting Nobilis

- Centrum hedendaagse Nederlandse prentkunst 20e eeuw
- Verzamelen, beheren en tentoonstellen Nederlandse grafiek
- Ateliernalatenschappen
- Uitgeven van boeken over Nederlandse grafici
- Belangrijke nationale en regionale collectie
- Groeiende belangstelling

De basis: cultuurbevordering

- Muziek op Stapel, Oldeberkoop
- Historische Vereniging Appelscha
- Hein Mader kunstroutes, beelden buiten
- Museum Oold Ark, Makkinga
- Korenmolen De Weyert, Makkinga
- Beeldende kunstenaars / galerieën

De basis: Kunst en cultuurbeoefening: Muziekfederatie Ooststellingwerf

- Het verbinden van de verschillende blaasmuziek verenigingen binnen de gemeente. Elkaar, waar nodig, helpen en stimuleren om gezamenlijk muziek maken
- Stimuleren van amateurkunst / hafabra (harmonie, fanfare, brassband)
- Acht aangesloten verenigingen,
- Deze worden financieel ondersteund in het dragen van hun vaste lasten (dirigent, huisvesting, lasten instrumenten, kleding)
- Subsidie € 21.354,- (niveau 2022)

De Basis: Muziekfederatie

- Subsidie wordt verdeeld op basis van vast bedrag per vereniging en bedrag per lid. Daarnaast aangewend voor gezamenlijke activiteiten
- Gezamenlijke activiteiten:
- Muziekprojecten PO
- Muziekdag met Kunst en COO
- Jaarlijks concert Jeugdorkest Ooststellingwerf
- Solistenconcours
- Federatiefestival

Basis: lokale cultuurparticipatie en amateurkunst

- Culturele agenda's van de Dorpshuizen (cursussen, oefenen, uitvoeren)
- Toneelverenigingen
- Koren
- Historische verenigingen
- Naschoolse activiteiten cultuur Kinderopvang
- Diverse verenigingen zoals Vrouwen van Nu, seniorenverenigingen etc.
- Etc.

De basis: media: lokale omroep Odrie

- Onze lokale omroep, door Commissariaat voor de Media aangewezen, op advies van de raad.
- Gemeente bekostigd, maar gaat niet over de inhoud.
- Samenwerking met Radio Weststellingwerf Centraal en doorgeven programma's RTV Drenthe
- 65 vrijwilligers
- Luisteraars: 8 – 10% = 2.000 – 2.500 luisteraars per week
- Programmering die voldoet aan de ICE norm: 50% van de programmering is Informatief, Cultureel en Educatief
- Bijdrage € 11.240,- structureel en € 20.000,- Fonds 2022.

De basis: behoefte

- Burgerpeiling 2020:
- 64% van de respondenten doet aan cultuur
- 27% is niet tevreden over de activiteiten kunst en cultuur, er is onvoldoende aanbod
- Sterk verschil per dorp (Oldeberkoop vs. Donkerbroek, Oosterwolde, Haule)
- Burgerpeiling 2022, Uutgaon.nl, invloed corona

BRUISPLEK.

gemeente ooststellingwerf

Bruisplek

- Idee over Bruisplek ontstaan uit gesprekken culturele veld Doe Agenda (Visie Samenleven)
- Opdracht: richt een culturele Bruisplek in met als resultaat:
  - Jaarlijks een aantrekkelijke programmering, diversiteit in aanbod kunst en cultuur
  - Breed scala aan inwoners dat er gebruik van maakt en er positief over is
  - Bereiken doelgroepen: jongeren, ouderen met kleine beurs, lagere opleidingen, mensen die niet zo mobiel meer zijn in de dorpen en nieuwkomers, toeristen.
- € 35.000 in gemeentebegroting voor Bruisplek

Bruisplek

- Kenmerk van de Bruisplek:

“Een herkenbare en uitnodigende, gezellige, kleurrijke, warme ontmoetingsplek om te kijken, te luisteren, te ervaren, te praten, nieuwsgierig te worden en geïnspireerd aan de slag te gaan met je talenten”.

BRUISPLEK.

gemeente ooststellingwerf

Bruisplek

- Eerste ideeën over inhoud: sticht een cultureel centrum:
  - Creatieve cursussen / lessen
  - Ontmoeting en expositieruimte
  - Voorstellingen / uitvoeringen (kleinschalig podium)
- Goede locatie en een mate aan professionaliteit
- Toewerken naar een projectplan.
- Complex door veelheid aan ideeën en veelzijdigheid aan partijen.

Samenwerkingen in beeld

- **Bruisplek**

SSR

Kunst en COO
Kunstwerf
De Kortsluiting

Muziekfederatie
Nobilis
Muziek op Stapel

Stellingwerf college

Scala

Bibliotheek

Keunstwurk

Andere culturele partijen

Samenwerkingen in beeld

Heemkunde en natuureducatie

SSR:
lessen voorbereiden

St Compris:
coördinatie

Scholen PO
lessen

Kunst & COO
Coördinatie W&V
duurzaamheid-educatie

Samenwerkingen in beeld

Cultuureducatie

Kunst & COO
Verzorgen en coördineren
Lessen Binnen en buitenschools

Muziekfederatie Ooststellingwerf
lessen HaFaBra
Muziekdag

Scholen PO
Lessen binnenschools

Keunstwurk
Deskundigheidsbevordering
Cultuureducatie met Kwaliteit

SSR
Tomke e.a.

Scala
BSO

Samenwerkingen in beeld

Doorgaande leeslijn 0-18 jaar

Bibliotheek
Boekstart, Boekstart KO, VVE, dBos PO en VO

Scholen PO
dBos

Kinderopvang
Boekstart Vuurtoren, Flexkidz, Dag en Dou

CSG Liudger
dBos

GGD
Boekstartcoach in consultatiebureau

Samenwerkingen in beeld

Aanpak Laaggeletterdheid / ketenoverleg digitaalhuizen

Bibliotheek
Deelname keten / voorzitter
Taalplein en taalpunt

Scala
Deelname keten
Locatie digitaalplein,
toeleiden cursisten

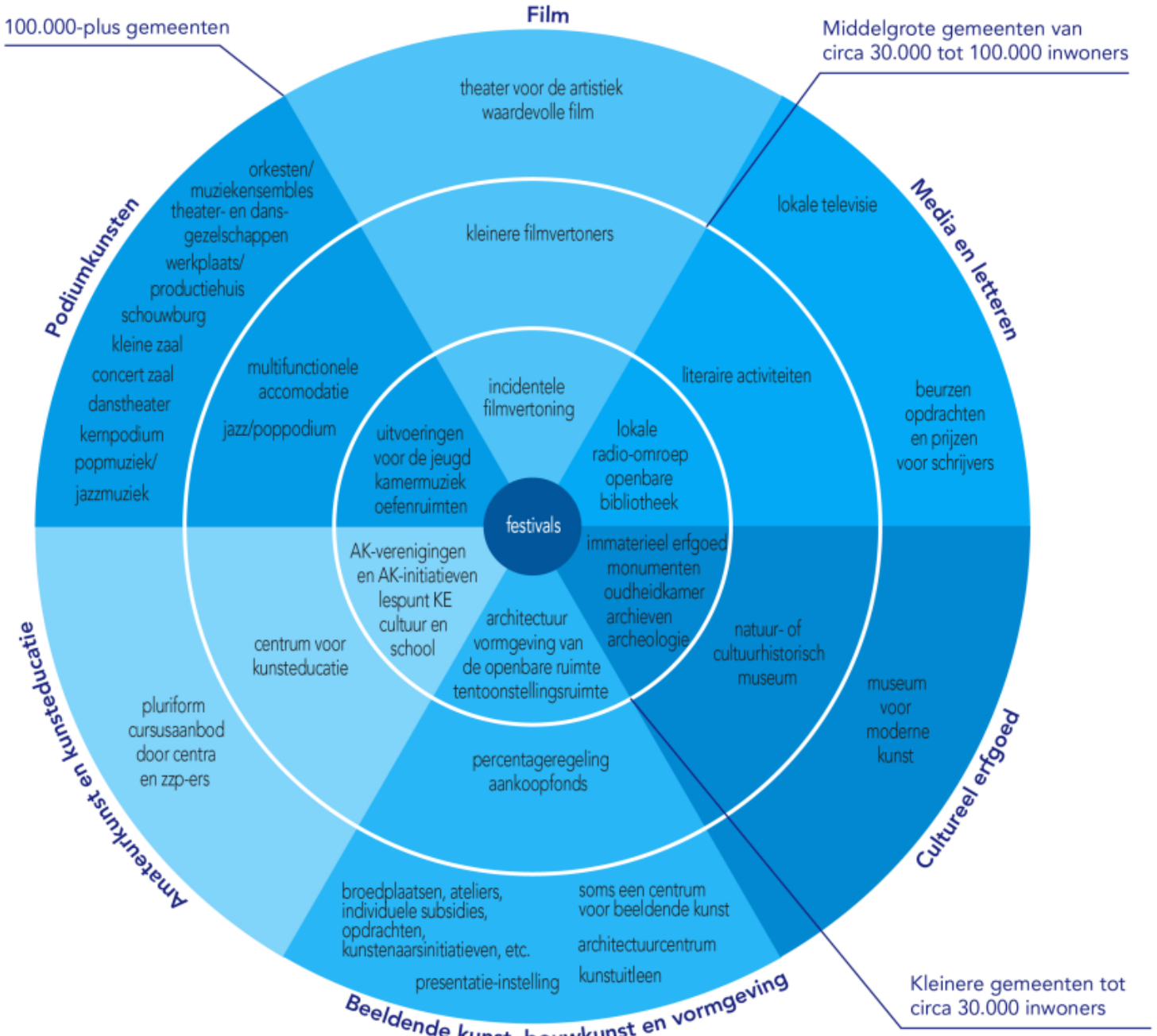
Friesland college
Deelname keten
Taalhuiscoördinator

Gemeente
Deelname keten
Werk en inkomen
Meedoen
Onderwijs

De basis op orde?

- Er is zeker een goede basis, maar er zijn ook uitdagingen
- Zie ringenmodel Cor Wijn en Lydia Jongmans (VNG)
- Culturele infrastructuur wordt bepaald door een aantal factoren in een gemeente:
  - Financiële armslag
  - Beleidshistorie
  - Ligging van de gemeente
  - Dominante geloofsovertuiging
  - Ambitieniveau lokale politiek

100.000-plus gemeenten
Film
Middelgrote gemeenten van circa 30.000 tot 100.000 inwoners
theater voor de artistiek waardevolle film
orkesten/ muziekensembles
theater- en dans-gezelschappen
werkplaats/ productiehuis
schouwburg
kleine zaal
concert zaal
danstheater
kernpodium popmuziek/ jazzmuziek
Podiumkunsten
kleinere filmvertoners
lokale televisie
Media en letteren
multifunctionele accomodatie
jazz/poppodium
incidentele filmvertoning
literaire activiteiten
beurzen opdrachten en prijzen voor schrijvers
uitvoeringen voor de jeugd
kamermuziek
oefenruimten
lokale radio-omroep
openbare bibliotheek
festivals
AK-verenigingen en AK-initiatieven
lespunt KE cultuur en school
immaterieel erfgoed
monumenten
oudheidkamer
archieven
archeologie
centrum voor kunsteducatie
architectuur
vormgeving van de openbare ruimte
tentoonstellingsruimte
natuur- of cultuurhistorisch museum
pluriform cursusaanbod door centra en zzp-ers
percentageregeling aankoopfonds
museum voor moderne kunst
Amateurkunst en kunsteducatie
Cultureel erfgoed
broedplaatsen, ateliers, individuele subsidies, opdrachten, kunstenaarsinitiatieven, etc.
soms een centrum voor beeldende kunst
architectuurcentrum
kunstuitleen
presentatie-instelling
Beeldende kunst, bouwkunst en vormgeving
Kleinere gemeenten tot circa 30.000 inwoners

Ambitie en mooie uitdagingen

- We voldoen aan de basis, maar…..uitdagingen:
- Samenwerking: vinden, verbinden en inspireren van elkaar.
- Jeugd betrekken en andere doelgroepen die niet zo snel of gemakkelijk aan cultuur doen
- Cultuur inzetten als middel in het sociaal domein
  - Bewegen (dans)
  - Tegen eenzaamheid (samen aan cultuur doen, verbinding zoeken)
  - Aandacht vragen voor sociale problematiek (voorstelling)
  - Leefbaarheid versterken (De Haeren, Ketel vol verhalen)
- Cultuur, toerisme en natuur